

Tyypin 2 diabeetikoiden ravitsemusohjaus kuuluu potilasta hoitavan yksikön perustyöhön, raskausdiabeetikoiden kohdalla äitiysneuvolalle. Mikäli ohjaaminen on tavanomaista haastavampaa, hoitotavoitteita ei saavuteta ja potilas on **motivoitunut ravitsemushoitoon**, voidaan potilas ohjata ravitsemusterapeutille.

1. RAVITSEMUSTERAPEUTILLE OHJAAMINEN / DIABETES-POTILAAT

- Kaikki potilaat, joilla hoitona monipistoshoito tai ateriainsuliini (T1, T2, GDM)
  - T1 sairauden toteamisvaiheessa sekä kun lapsi siirtyy aikuispuolelle
  - T1 mikäli hoitotasapaino on huono
- Kaikki potilaat, joilla on gastropareesi, keliakia tai muu ravitsemushoidon arviointia ja ohjausta vaativa sairaus diabeteksen lisäksi
- Ohjaa tarvittaessa:
  - jos ongelmaa ruokailun ja lääkityksen yhdistämisessä, yksipuolista syömistä, syömishäiriöepäily, vegaaniruokavalio
  - DGM odottajat, joilla ongelmia ruokavalion toteutuksessa eikä neuvolan ohjauksella saavuteta hoitotavoitteita

Huom. Potilaan tulee olla *motivoitunut* ja hänellä tulee olla voimavaroja konservatiiviseen ravitsemushoitoon!

2. RAVITSEMUSTERAPEUTILLE OHJAAMINEN / LIHAVUUDEN HOITO

- Sairaalloinen lihavuus (BMI 40 tai yli)
- Lihavuus ja liitännäissairaus (BMI 30 tai yli) SEKÄ joku seuraavista: tyypin 2 diabetes, rasvamaksa, uniapnea, nivelrikko, PCOS
- Aiemmin sairastettu GDM ja vuoden kuluttua synnytyksestä BMI > 30